

CHRISTOPH DRÖSSER

Jeigu pasaulyje būtų

100

vaikų

**KAIP ATRODYTŲ PASAULIS,
JEI DU MILIJARDUS VAIKŲ, GYVENANČIŲ
ŽEMĖJE, ATSTOVAUTŲ TIK 100?**

Vokietijos
jaunimo literatūros
premija
2021

JAUNIMO ŽURI-PREIS

Su **Noros Coenenberg**
ilustracijomis

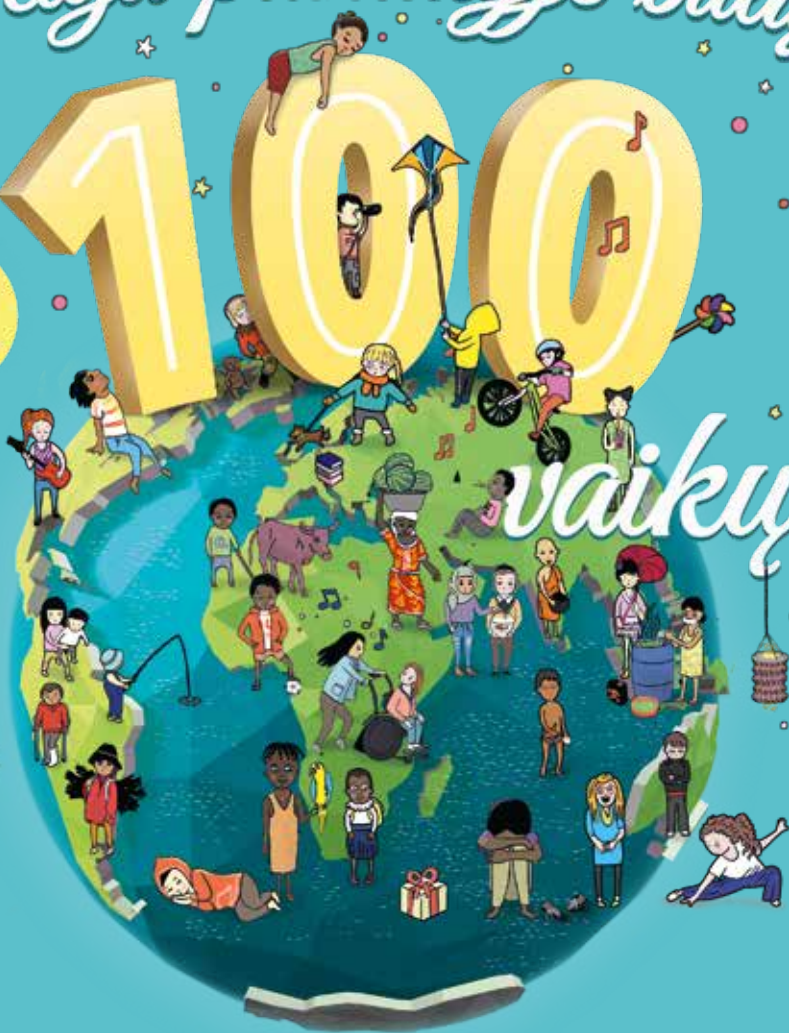
OBUOLYS

CHRISTOPH DRÖSSER

Jeigu pasaulyje būtų

100

vaikų

NOROS COENENBERG
ilustracijos

*Jumai, Lukui, Oliveriui ir Rio skiria
Christophas ir Nora*

TURINYS

Jei pasaulis būtų 100 vaikų... kokie jie būtų? 8

Kur mes gyvename	10
56 yra kilę iš Azijos	12
13 kalba kiniškai	13
33 yra krikščionys	15

Kaip mes gyvename 16

48 gyvena mieste	17
12 gyvena lūšnynuose	18
5 gyvena gatvėje	19
15 gyvena prie jūros	22
13 gyvena kalnuose	24
6 yra valdomi karaliaus ar karalienės	25
42 gyvena demokratinėje šalyje	26
13 gyvena šalyje, kurioje vyksta karas	30
1 yra pabėgėlis	32
85 turi švaraus vandens	34
21 namuose neturi elektros	36
16 neturi batų	38
16 yra labai neturtingi	40

Su kuo mes gyvename 42

20 gyvena tik su vienu iš tėvų	43
6 neteko tėvo ar motinos	45
3 mergaitės ištekėjo	47
9 mergaitės susilaukė vaiko neturėdamos 18 metų	48
10 tėvų yra bedarbiai	50
33 turi šunį	52

Kaip mes leidžiame laiką 54

50 gali naudotis internetu namuose	55
80 namuose turi televizorių	57
98 atpažįsta Peliuką Mikį	58
5 žaidžia su „Lego“	59
100 muzikuoja	62
17 šiais metais keliaus į užsienį	64
52 namuose turi dviratį	66
4 berniukai ir 1 mergaitė žaidžia futbolą	68
75 nemoka plaukti	69

Kokia mūsų sveikata 70

12 yra vegetarai	71
16 turi antsvorio	73
64 buvo paskiepyti nuo tymų	75
5 turi negalią	77
13 yra trumparegiai	80
66 gimė ligoninėje	82
52 per pastaruosius metus patyrė smurtą	84

Kaip mes mokomės 86

54 eina į darželį ar mokyklą	87
46 berniukai ir 43 mergaitės vėliau mokės skaityti ir rašyti	89
38 baigę mokyklą toliau mokysis	92
10 eis dirbti	93

Kaip pasikeitė pasaulis 96

Iš kur žinome šiuos skaičius? 98

Svarbiausi šaltiniai 100

Apie autorius 103

JEI PASAULIS
BŪTŲ 100 VAIKŲ...
KOKIE JIE BŪTŲ?

➤ Žemėje gyvena apie septynis su puse milijardo žmonių, skaičiais – 7 500 000 000. Beveik du milijardai iš jų yra jaunesni nei 15 metų vaikai.

Tai neįsivaizduojamai dideli skaičiai. Todėl prieš kurį laiką žmonės ėmė galvoti: kas būtų, jei pasaulis būtų 100 žmonių kaimas? Šioje knygoje klausimą šiek tiek pakeitėme: kas būtų, jei pasaulis būtų 100 vaikų kaimas? Suaugusieji tegul lieka nuošalyje! Kaip gyvena šie vaikai, atstovaujantys visiems pasaulio vaikams?

Pirmasis klausimas, kurį galite sau užduoti: kiek yra berniukų ir kiek mergaičių? Yra 52 berniukai ir 48 mergaitės, nes beveik visose pasaulio šalyse berniukų yra daugiau nei mergaičių.

Žinoma, galite įsivaizduoti, kad dauguma šio kaimo vaikų nėra iš jūsų rajono, o gyvena tolimose šalyse. Tačiau nustebsite sužinoję, kad tik vienas iš 100 vaikų yra iš Vokietijos!

➤ Įsivaizduokite, kad jūs esate tas vienintelis vaikas. Kaip atrodo kiti vaikai, su kuriais gyvenate kaime? Iš pirmo žvilgsnio matote jų odos spalvą – nuo rausvos iki juodos. Nė vienas vaikas neturi tokios pačios odos spalvos kaip kitas.

6 Vaikai gyvena
Europoje

56 Vaikai gyvena
Azijoje

1 Vaikas gyvena
Australijoje /
Okeanijoje

56

yra kilę iš Azijos

➤ Ar matote taškus aukščiau? Jų yra lygiai šimtas, po vieną kiekvienam mūsų kaimo vaikui. Visur nuspalvinome tiek, kiek paminėta antraštėje, kad dar geriau suvoktumėte, kokia yra minima vaikų dalis.

➤ Iš kur atvyko kaimo gyventojai? Be jūsų, dar penki vaikai yra iš Europos. Taip sakant, gana mažai. 4 vaikai atvyko iš Šiaurės Amerikos, t. y. Jungtinių Amerikos Valstijų arba Kanados, 8 – iš Pietų Amerikos. Didžioji dauguma vaikų yra kilę iš kitų pasaulio šalių. Iš viso 25 vaikai yra afrikiečiai, o dauguma kaimo gyventojų yra azijiečiai – 56 vaikai, iš jų 19 iš Indijos ir 13 iš Kinijos. Viršuje vienas vaikas pasisveikina vietnamietiskai. Tik vienas vaikas yra iš Australijos ir Okeanijos. ♦

13 kalba kiniškai

➤ Tad pirmyn, susipažinkite su kitais vaikais! Tiesiog pasikalbėkite su jais! Bet kas gali jus suprasti? Jei kalbate tik vokiškai, bus sunku: esate vienintelis vaikas, kurio gimtoji kalba yra vokiečių, o mokykloje vokiečių kalbos mokosi tik keli vaikai visame pasaulyje. Su anglų kalba galima nueiti šiek tiek toliau: 4 vaikai išmoko šią kalbą iš savo tėvų ir dar tiek pat moka ją kaip užsienio kalbą.

Kita vertus, daugumos vaikų kalba jums tikriausiai skamba labai svetimai: 13 vaikų kalba viena iš Kinijoje vartojamų kalbų, 9 iš jų – mandarinų. 6 kalba ispaniškai, 5 – hindi kalba, kuri Indijoje yra labiausiai paplitusi. 4 vaikų gimtoji kalba yra arabų, 3 – Bangladešo bengalų, po 2 – portugalų ir pendžabų, kuri paplitusi Pakistane.

Be to, yra nemažai kalbų, kuriomis kalba tik vienas vaikas: rusų, japonų, javiečių, malajų, telugų, vietnamiečių, korėjiečių, prancūzų, maratų, tamilų, urdų, turkų, italų, kantonų, tajų,

gudžaratų, persų, lenkų, puštūnų, kanadiečių, malajalajų, sundaniečių, hausų, odų, birmiečių.

Jei skaičiavote, galbūt nustebote dėl mažo skaičiaus – tik 65 vaikai. Likusieji 35 kalba viena iš 6 500 pasaulyje egzistuojančių kalbų, kuriomis kalba mažiau nei pusė procento žmonijos – tarp jų ir lietuvių! Kai kuriose pasaulio šalyse beveik kiekvienas kaimas turi savo kalbą. Pavyzdžiui, Papua Naujosios Gvinėjos saloje Ramiajame vandenyne gyvena tik apie aštuonis milijonus žmonių, t. y. dešimtadalis Vokietijos gyventojų, tačiau ten kalbama daugiau kaip 700 kalbų!

Maždaug pusei vaikų nėra prasmės kalbėti apie vieną gimtąją kalbą – jie nuo mažens mokosi kelių kalbų, pavyzdžiui, vokiečių. ♦

33

yra krikščionys

➤ Kuo tiki mūsų kaimo vaikai? Didžiausią grupę sudaro krikščionys, 33 vaikai yra katalikai arba protestantai. 25 vaikai yra musulmonai, t. y. išpažįsta islamą. 14 vaikų išpažįsta hinduizmą, kuris ypač paplitęs Indijoje, o 7 yra budistai. 6 vaikai priklauso etninei religijai, t. y. vieni iš jų garbina tam tikrus gyvūnus ar augalus, kiti – ypatingus žmones ar gamtos reiškinius, kuriuos laiko dievų ir dvasių apraiškomis. Nepamirškime ir vaikų, kurie visai nėra religingi: net 15 vaikų netiki į jokią dievą – didelė jų dalis gyvena Kinijoje, kur valdžia nelabai vertina religiją.

➤ Jau susidarėte įspūdį, kas gyvena mūsų kaime. Tačiau norite daugiau sužinoti apie savo kaimo gyventojus – kaip jie gyvena? Ar jie turi pakankamai maisto? Ar jų šalyje vyksta karas? Pamatysite, kad dauguma vaikų gyvena visai kitaip nei jūs. Mūsų kaimas labai įvairus – kaip ir mūsų pasaulis. ✨

KAIP MES GYVENAME

48 gyvena mieste

➤ Žmonės jau seniai keliai iš kaimo į miestą. Vos prieš 100 metų mieste gyveno tik 15 iš 100 vaikų, o šiandien – maždaug pusė. Kodėl? Tai daugiausia susiję su tuo, kad vis mažiau žmonių verčiasi ūkio darbais. Mūsų pasaulyje dėl modernių mašinų ir traktorių nebereikia tiek daug darbininkų. Dėl klimato kaitos skurdesnėse šalyse dirvožemis taip pat džiušta ir jame auga ne tiek daug augalų. Tada žmonės tikisi mieste rasti darbą, iš kurio galėtų pragyventi.

➤ Anksčiau didžiausi miestai – Niujorkas, Tokijas ir Londonas – buvo turtingose šalyse. Jei pažvelgtume į visą miesto teritoriją, Tokijuje vis dar gyvena daugiausia žmonių – apie 37 mln. Beveik tiek pat gyventojų turi San Paulas Brazilijoje, o Džakarta Indonezijoje – 30 milijonų. ◆

12 gyvena lūšnynuose

➤ Kai kuriose neturtingose šalyse į miestus atvyksta tiek daug žmonių, kad visiems neužtenka būstų. Be to, žmonės paprasčiausiai yra per daug neturtingi, kad galėtų įpirkti namus. Jie statosi namelius iš skardos ar kitų kur nors rastų medžiagų. Taip atsiranda ištisi kvartalai, vadinami lūšnynais. Kadangi jie pastatyti be valstybės leidimo, juose nėra vandentiekio. Žmonės turi elektros tik tada, kai neteisėtai prisijungia prie elektros linijos.

Apleistuose lūšnynuose žmonės gyvena labai arti vienas kito, čia nešvaru, greitai plinta ligos. Žmonės skursta, daugelis neturi darbo. Įvykdoma daug nusikaltimų, nes policija retai atvyksta į lūšnynus. Vaikai paprastai negali lankyti valstybinės mokyklos. Nepaisant to, lūšnynuose yra vaikų darželių ir mokyklų.

Per pastaruosius kelis dešimtmečius padėtis didžiuosiuose miestuose labai pagerėjo. 1990 m. 18 mūsų pasaulio kaimelio vaikų vis dar gyveno lūšnynuose – pusantro karto daugiau nei dabar! ♦

Skaitykite likusius
86 iš 104 puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

2021 m. knyga apdovanota Vokietijos jaunimo literatūros premija negrožinės literatūros kategorijoje.

Turite mylinčius tėvus, pilną kambarį žaislų, ne vieną porą batų, naudojate kompiuteriu ir kasmet atostogaujate?

Manote, kad taip gyvena visi?

Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, daugeliui vaikų tai įprasti dalykai. Bet jei atidžiai pažvelgtume į visus pasaulio vaikus? Ar visi gyvena vienodai ir džiaugiasi vaikyste?

Ar norite sužinoti, kaip gyvena vaikai visame pasaulyje?

Kiek iš jų lanko mokyklą, o kiek priversti dirbti, kad išgyventų?

Kiek vaikų turi namus ir geria švarų vandenį, o kiek gyvena lūšnynuose be elektros ir vandens?

Statistikos duomenys ir nuostabios Noros

Coenenberg iliustracijos parodo vaikų kasdienybę skirtinguose žemynuose, šalyse ir kultūrose.

Perskaitykite šią knygą. Nustebsite, garantuojame!

PIRK PIGIAU!

PAŽINTINĖ KNYGA APIE VAIKUS VISAME PASAULYJE

Jeigu norite daugiau sužinoti, kaip gyvena vaikai įvairiose pasaulio šalyse ir kultūrose, privalote perskaityti knygą „Jeigu pasaulyje būtų 100 vaikų“.

ISBN 978-609-484-473-7

9 786094 844737

www.obuolys.lt

Knygos pigiau, įdomybės ir ištraukos nemokamai

KITI FORMATAI:

Audio knyga

Elektroninė knyga